

Dysimunitní neuropatie a protilátky proti gangliosidům

Edvard Ehler, Jana Havlasová

Pardubice

(KNP, Interimun)

Gangliosidy

- kyselá glykolipidy
- lipidy (ceramid)
- sfingosin
- komplex oligosacharidů

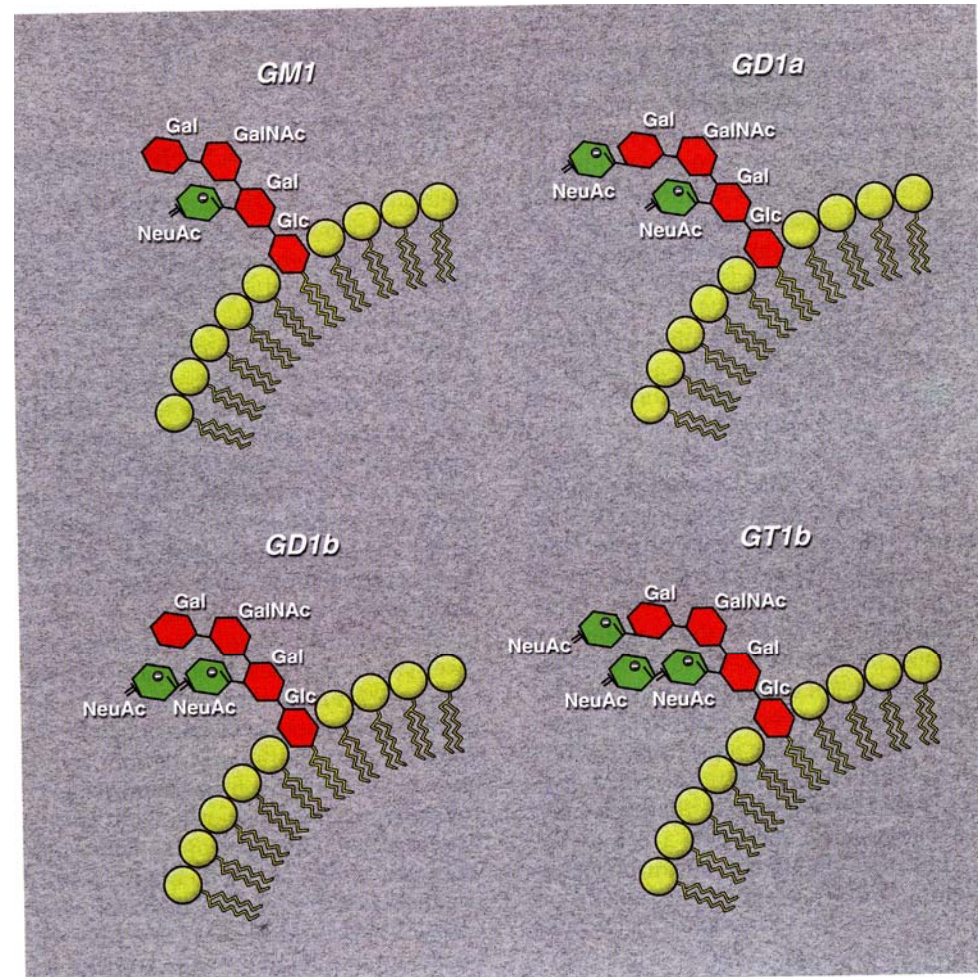
Kys. sialová

(N-acetylneuroaminová)

Počet mol. kys.sialové
(M,D,T,Q)

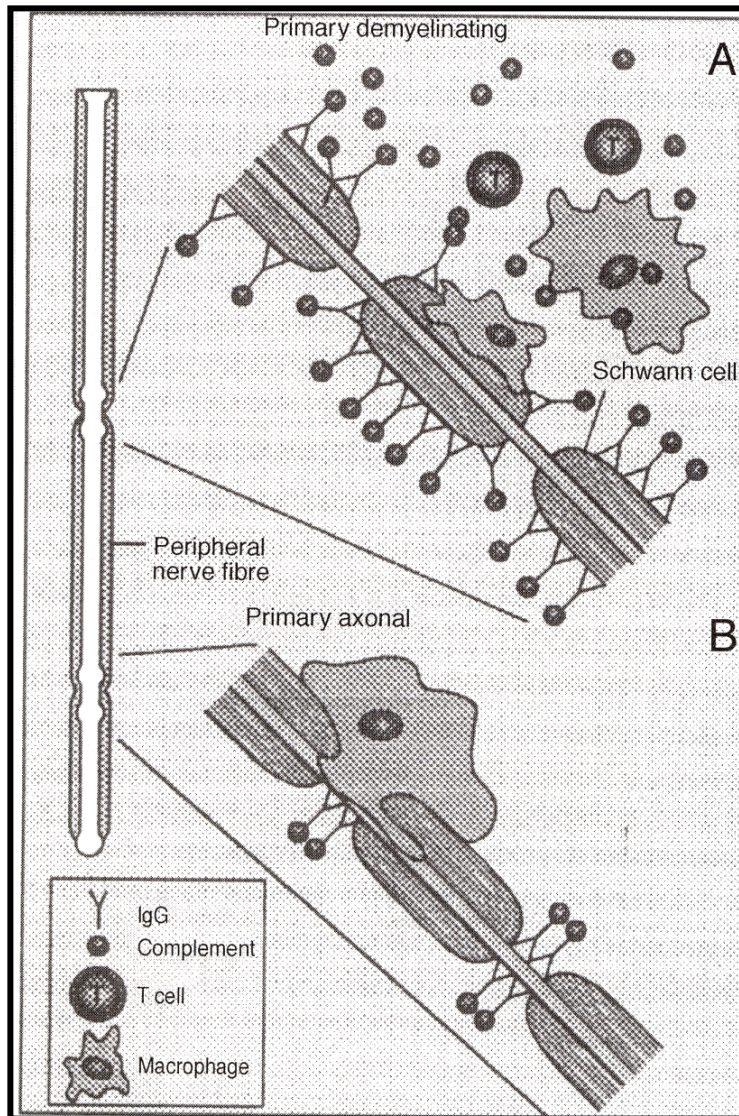
Počet tetrasach. řetězců
(1,2)

izomerická pozice kys.sial.
(a,b)

Protilátky proti gangliosidům

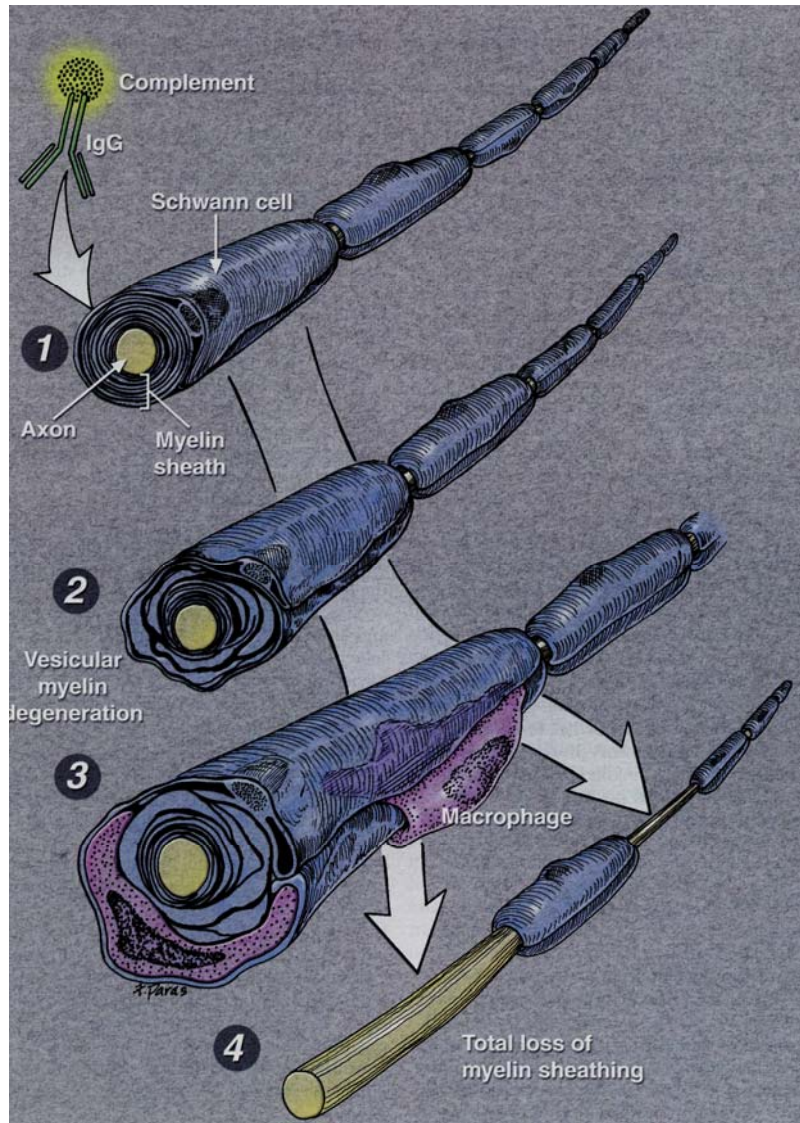
- ✓ autoimunitní projev
- ✓ IgM (polyklonální či monoklonální, IgG (polyklonální))
- ✓ antigen – extracelulární karbohydrátová doména gangliosidů
- ✓ epitop – na neurilemě axonu/ myelinové pochvě
- ✓ molekulární mimiky (C. jejuni – GM1)
- ✓ role v patogenezi? markr?
- ✓ ELISA, TLC (thin-layer chromatography)
- ✓ AIDP, CIDP, MMN, MND/ALS

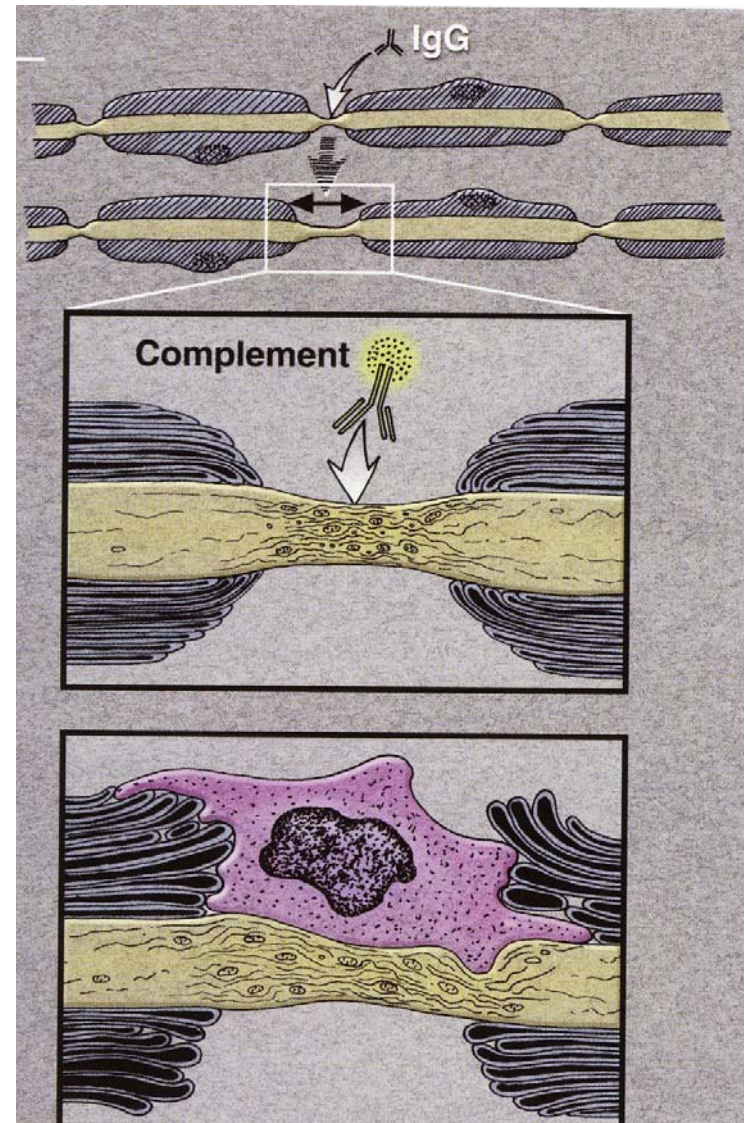
AIDP, CIDP

AMAN, AMSAN

AIDP

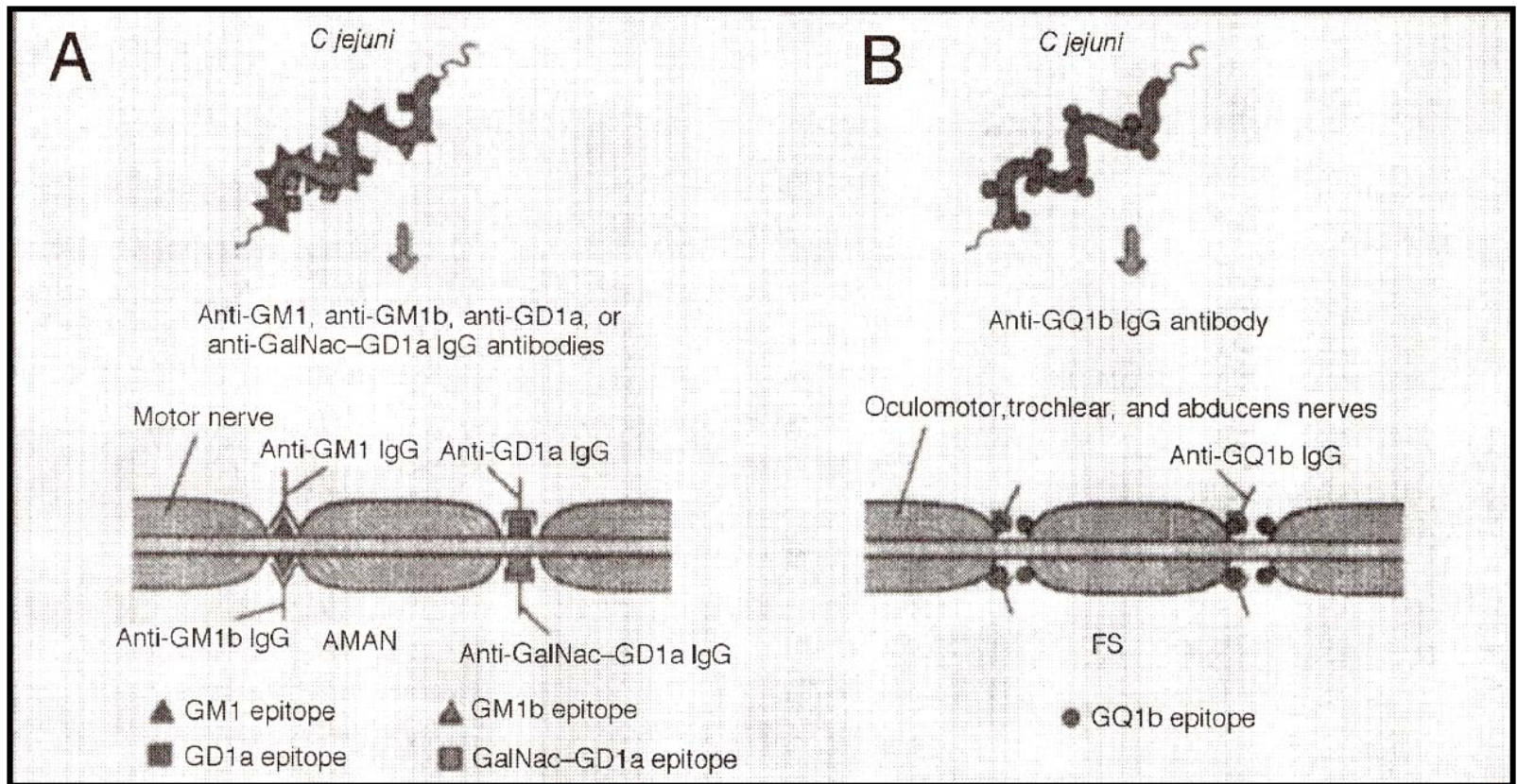
AMAN

Molecular mimicry

Nodální axolema >> AMAN

Paranodální myelin >> MFS

Antigangliosidové protilátky

- ✓ **Anti-GQ1b IgG:** MFS, Bickerstaf. encefal.
(paranod. n.III., IV., VI.+prim. senzit. neuron+; u myši – presynapt. zakončení plotének bránice)
- ✓ **Anti GM1 IgG (GalNAc-GD1a, GM1b):** u čistě motorické formy GBS
- ✓ **Anti GD1a IgG:** AMAN
- ✓ **Anti GD1b IgG:** senzit.-motor. AIDP
(paran.reg.), těžká ataxie
- ✓ **Anti LM1 IgG:** AIDP (myelin)
- ✓ **Anti GT1a IgG:** faryng.-cerv.-brach. AIDP

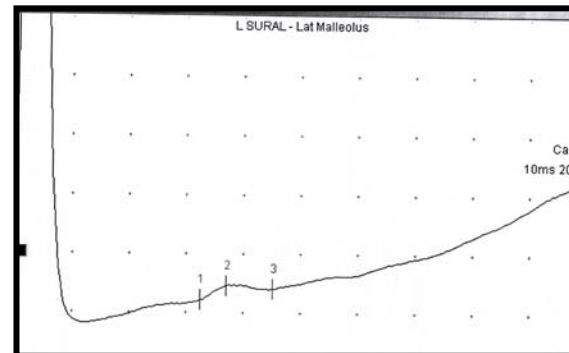
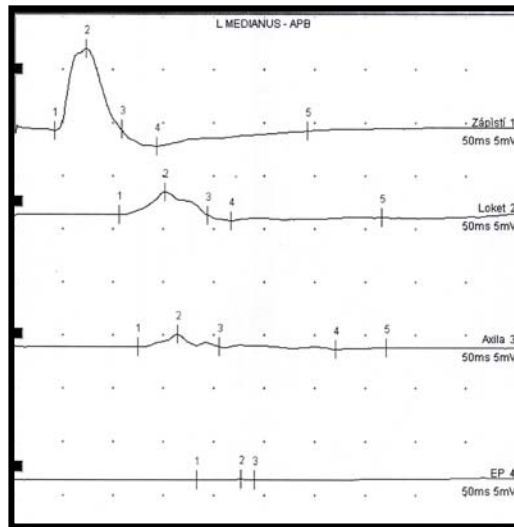
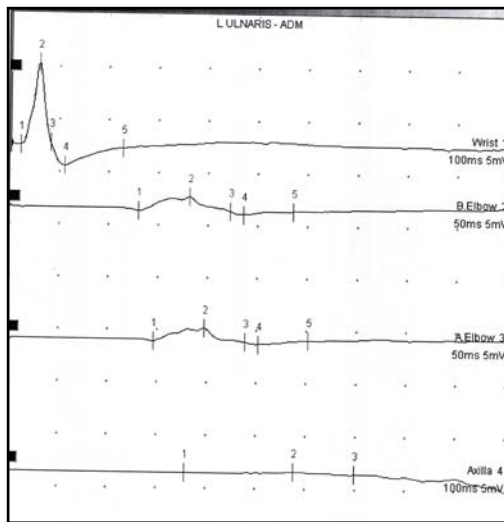
Typ	GM1	GM2	GalNac GD1a	GalNac GD1b	GT1b	GQ1b
AIDP (C. jeju)	++		++	++		+
AMAN (C. jeju)	+		+++	+		
AMAN (CMV)		+++				
AMSAN				+++		
MFS	+		+			+++
Faryngo CervBrach					+++	

2006

43 pacientů
12 F + 31 M
7-80 let

GM1
GQ1b
GD1a,b

Typ neuropatie	Počet / F-M	Věk	Poznámky
GBS (AIDP, AMSAN)	9 / 2+7 7+2	7-71	2x po očkování (te)
CIDP	14/2+12	39-80	EMG
MMN	3/2+1	38-55	EMG
Polyneuropatie	13/ 5+8	28-77	Subakutní- chronické
Jiné	4 /1+3	30-77	MND, Plexopatie, Benigní monomelická amyotrofie, Bolestivá amyotrofie ramene

J.S.
 1955
 CIDP

23.08.2006

* 08:22

Název metody

Rozměr

REF
MEZ

Ref. meze

Autoimunita

			-	+	
Anti-asialo-GM1	8.6	%		*	< 12.8
Anti-GM1	6.0	%		*	< 12.2
Anti-GM2	6.2	%		*	< 8.9
Anti-GD1a	5.2	%		*	< 10.5
Anti-GD1b	6.1	%		*	< 8.9
Anti-GQ1b	18.7	%		*	< 9.0

23.08.2006 08:22 *Rd-00105

Kontroloval:

INTERIMUN spol. s r.o.
 Imunologická laboratoř
 Pardubice, Karla Štípka 282
 Tel.: 466 644 000 • IČP: 65 481 479
 RNDr. Marcela Drahošová

Protilátky proti gangliosidům - účelné využití

- ✓ **Rychlost stanovení** (ELISA, TCL, aglutinační reakce; rychlost)
- ✓ **GBS, MFS, MMN**
- ✓ **GBS/MND** (senzitivita 73%, spec.83%, pozit. predikce 60%, negativní 91%; dle fáze nemoci)
- ✓ **Diferenciální diagnostika** (oftalmoplegie, periferních paréz, akutní neuropatie)
- ✓ **Specifické nálezy** (MFS – GQ1b, MMN – GM1 IgM)
- ✓ **Prognóza** (GD1a –těžká axonální léze, špatná prognóza; GD1b – těžká ataxie)
- ✓ **Význam roste s praktickým užitím** (algoritmus)